

Tlačová správa – umelé prerušenie tehotenstva

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva ako národná inštitúcia pre ľudské práva a národný antidiskriminačný orgán upozorňuje na nebezpečné legislatívne snahy potláčať práva žien.

Včera boli v NR SR predložené tri návrhy zákonov smerujúce k novelizácii zákona o umelom prerušení tehotenstva. Stredisko spolu s odbornou obcou a viacerými inštitúciami a organizáciami tretieho sektora za posledné dva roky viacnásobne upozorňovalo na nebezpečnosť predkladania takých návrhov zákonov, ktoré by obmedzili prístup k bezpečnej forme interrupcií.

Zákon o umelom prerušení tehotenstva, ako aj aktuálna úprava tzv. utajeného pôrodu, majú isté medzery a je potrebné ich novelizovať. Avšak Stredisko, podobne ako Verejná ochrankyňa práv, Komisárka Rady Európy pre ľudské práva, riaditeľka Inštitútu pre výskum práce a rodiny, ako aj ďalší zástup medzinárodných organizácií a odborných inštitúcií, považujú ochranu nenarodeného plodu v súčasnom znení zákona za dostatočnú. Potrebu ďalšej novelizácie Stredisko vníma najmä v nutnosti odstránenia diskriminácie žien z tretích krajín, žien do 35 rokov a žien, ktoré nerodili aspoň dvakrát, ako aj v súvislosti so zvýšením právnej istoty neplnoletých žien.

Stredisko minulý rok vykonalo prieskum v oblasti prístupu k umelému prerušeniu tehotenstva a zistilo viaceré vážne nedostatky. Z prieskumu vyplýva, že nie všetky zdravotnícke zariadenia, ktoré sú oprávnené na vykonanie zákroku umelého prerušenia tehotenstva, tento zákrok vykonávajú. Častokrát však nie z dôvodu výhrady vo svedomí jednotlivých lekárov a zdravotníckych pracovníkov, ale pre neobjektívne rozhodnutie manažmentu, čím môže byť zhoršená najmä regionálna dostupnosť bezpečného umelého prerušenia tehotenstva.

Prieskum ďalej zistil, že niektoré zdravotnícke zariadenia síce vykonávajú umelé prerušenie tehotenstva na žiadosť ženy, ale len v prípade, ak je prítomná aj zdravotná kontraindikácia. Ak ide o vykonanie umelého prerušenia tehotenstva do 12. týždňa, je takáto prax diskriminačná voči ženám, ktoré žiadajú o zákrok, avšak bez diagnostikovanej zdravotnej kontraindikácie. Výsledky prieskumu, žiaľ, ukazujú, že opatrenie Ministerstva zdravotníctva SR, ktorým sa jednoznačne stanovuje poplatok za umelé prerušenie tehotenstva, niektoré nemocnice prekračujú a účtujú pacientkam vyšší poplatok ako je určený opatrením.

Predkladané legislatívne návrhy uvádzajú za cieľ legislatívnych zmien prispieť k ochrane života od počatia, no neuvedomujú si, aké následky budú mať tieto zmeny na životy samotných žien. Stredisko vyslovuje obavu, že obmedzenie prístupu k bezpečnému zákroku umelého prerušenia tehotenstva bude mať za následok nárast výkonu nelegálnych a pokútnych (a často nebezpečných) zákrokov, zvýšenie „potratovej turistiky“ do zahraničia. Okrem iného, takéto obmedzenie prispeje aj k zhoršeniu tak fyzického ako aj duševného zdravia zasiahnutých žien a ich blízkych.

„Hoci žijeme v parlamentnej demokracii, ktorá garantuje pluralitu názorov, povinnosťou všetkých poslancov a poslankyň je vykonávať svoj mandát v prospech ochrany práv všetkých, nielen svojich voličov. Stredisko je presvedčené, že legislatívnym zmenám úpravy umelého prerušenia tehotenstva musí predchádzať dostatočný odborný, postojovo vyvážený diskurz, rešpektujúci hodnoty ľudskosti, rovnosti a ochrany základných práv.“ vyhlásil Tomáš Földes, dočasne poverený výkonom funkcie výkonného riaditeľa SNSLP.